

τοῖς λόγοις. Δι' αὐτοῦ θὰ ὁμιλῶμεν ἡμεῖς αὐτοὶ πρὸς ἡμᾶς αὐτοὺς, ὅπως πρόσωπόν τι πρὸς ἕτερον. Οὕτως ὁ φωνογράφος θέλει ἔχει τελεσιουργόν ἡθικὴν ἐπιροὴν ἐπὶ τῶν σχέσεων τῶν ἀνθρώπων μεταξύ ἀλλήλων, καθιστῶν αὐτοὺς βραχυλόγους καὶ ἀκριβολόγους, καλλιεργῶν τὸ ἦθος αὐτῶν καὶ συνδέων δι' ἀμέσων προφορικῶν σχέσεων φίλους ἢ ἐταίρους, μακρὰν ἀλλήλων διατριβόντας.»

Δ. Κ.

ΤΟ ΦΘΕΓΜΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΒΑΤΡΑΧΩΝ

Βρεκεκέξ κοᾶξ κοᾶξ εἶνε, ὡς γνωστόν, ὁ ἦχος ὃν φθέγγονται οἱ βάτραχοι ἐν τῇ ὁμωνύμῳ κωμῳδίᾳ τοῦ ἀθανάτου Ἀριστοφάνους. Ἡ φωνὴ αὕτη εἶνε οὕτως συνήθης εἰς ἡμᾶς τοὺς Ἕλληνας, ὥστε οὐδεὶς ἴσως ἡμῶν προσέσχε περισσότερον τὸν νοῦν εἰς τοὺς μουσικοὺς φθόγγους οὓς ἀναδίδουσι τὰ *λιμναῖα κρητῶν τέκνα*. Ἀρεσκόμεθα εἰς τὴν ἰδιάζουσαν μελωδίαν τῶν λιμναίων τούτων ἀηδόνων ἢ πειράζονται ἐξ αὐτῆς τὰ νεῦρα ἡμῶν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐσκέφθη νὰ ἐξελέγξῃ τὴν ἀκρίβειαν τῆς ἀναγραφῆς τῶν βατραχικῶν φωνῶν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοφάνους. Τοῦτο δὲ δὲν ἔχει λόγον, ὡς φαίνεται, τὸ ἀταλαίπωρον ἡμῶν, ἀλλὰ τὴν σύμπτωσιν, ὅτι δὲν εὐρίσκουσι τὰ ὦτα ἡμῶν διαφωνίαν μεταξύ τῶν στίχων τοῦ κωμικοῦ καὶ τῆς πραγματικῆς φωνῆς τῶν βατράχων. Ἄλλ' οἱ ξένοι δὲν εὐρίσκονται πρὸ ζητήματος ἐπ' ἴσης ἀναμφισβητήτου. Οἱ Γάλλοι καὶ οἱ Ἄγγλοι, ἀκούοντες τοὺς βατράχους τῶν, εὐρίσκον ὅτι ὁ Ἀριστοφάνης ἐλευθερίασε περὶ τὴν ἀπόδοσιν τῆς φωνῆς τῶν. Καὶ δὲν εἶχον ἄδικον, ἐφ' ὅσον δὲν εἶχον μελετήσει τὸ φθέγμα τῶν ἑλληνικῶν βατράχων. Ἄλλὰ... ἄλλοι τόποι, ἄλλα ἦθη. Ἡ ζωολογία ἐνωθεῖσα μετὰ τῆς φιλολογίας ἀπεκάλυψεν τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος. Ἄς μάθωσι λοιπὸν οἱ ἀναγνώσται τῆς «Ἐστίας», ὅτι οἱ βάτραχοι μας ἀναπέμπουσι κραυγὰς διαφόρους ἢ οἱ βάτραχοι τῆς λοιπῆς Εὐρώπης. Ἔστω δὲ τοῦτο πρὸς τιμὴν τῆς πρωτοτυπίας τῶν βατράχων μας, οὓς εἶθε νὰ ἐμιμοῦντο ἐν τούτῳ καὶ πολλοὶ ἄλλοι Ἕλληνες πολῖται.

Ἰδοὺ τί περὶ τοῦ ζητήματος τούτου ἀναγινώσκουσι ἐπ' ἐσχάτων γραφῶν ἐν τῇ *Κριτικῇ Ἐπιθεωρήσει* τῆς Κανταβριγίας ὑπὸ τοῦ Ἄγγλου λογιῶν κ. J. E. Sandys.

«Πολλάκις θὰ συνέβη εἰς Ἄγγλους ἀναγνώστας τοῦ Ἀριστοφάνους νὰ παρατηρήσωσιν ὅτι ὁ γνωστός στίχος *βρεκεκέξ κοᾶξ κοᾶξ* δὲν ἀναπαύεται ἀκριβῶς τὸν κρωγμὸν τοῦ κοινῶς βα-

τράχου, πρὸς ὃν ἔχομεν οἰκείως ἐν Ἀγγλίᾳ. Πρόδηλον εἶνε, ὅτι ἀναγκαῖα θὰ ἦτο ἐξήγησις τις τούτου τοῦ φαινομένου· πλὴν ἅπαντες οἱ ὑπομνηματισταὶ τοῦ κωμικοῦ, οὓς συνεβουλεύθη οὐδὲν λέγουσι περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου. Ἀλλὰ κατὰ τινα περιοδείαν μου ἐν Ἑλλάδι ἐπ' ἐσχάτων γενομένην εἶχον τὴν εὐκαιρίαν νὰ ἐξελέγξω τὴν ἀκρίβειαν τῶν φθόγγων ὧν ἔκαμε χρῆσιν ὁ ποιητὴς πρὸς μίμησιν τῆς λιμναίας μουσικῆς. Πορευόμενος ἀπὸ Τίρυνθος εἰς Ναύπλιον διηρχόμεν παρά τινα καλαμῶνα, ὅτε τὴν προσοχὴν μου εἴλκυσε θορυβώδης ἦχος ὁμοιάζων πρὸς τὸν ἀναπεμπόμενον ὑπὸ πολλῶν ὁμοῦ ψιττακῶν ἐριζόντων διαρκῶς. Ἦτο προφανῶς ἡ φωνὴ τοῦ ἑλληνικοῦ βατράχου, ἣν ἤκουον διὰ πρῶτην φοράν, σειρὰ τεσσάρων βραχειῶν λαρυγγικών συλλαβῶν εἰς ἃς εἶπετο, διπλοῦν κόσμα. Δι' ἀγγλικῶν γραμμάτων δύναται ἴσως ἄριστα ν' ἀποδοθῇ ὡς ἐξῆς *Keke-Kekek-Koak-Koak*. Ἡ διαφορὰ ἀπὸ τοῦ ἀριστοφανείου στίχου ἦτο, ὅτι δὲν κατώρθωσα νὰ ἀκούσω τὸ ἀρχικὸν *br* καὶ τὸ τελικὸν *c*· ἄλλως ἢ καθ' ὅλου ὁμοιότης ἦτο ἀπαραινόμενος.

Ἐκτοτε δὲ τυχὼν τῆς εὐκαιρίας νὰ συμβουλευθῶ δι' ἄλλους σκοποὺς πολλὰ συγγράμματα περιηγητῶν ἐπισκερθέντων τὴν Ἑλλάδα, εὔρον τὰ ἐξῆς χωρία, παρέχοντα ἐνδιαφέρον περὶ τοῦ ἐνταῦθα προκειμένου ζητήματος.

«Οἱ κοινὸι βάτραχοι τῆς Ἑλλάδος, λέγει ὁ Dodwell, ἐκπέμπουσι φωνὴν ὅλως διάφορον τῆς » τῶν βατράχων τῶν βορείων κλιμάτων καὶ δὲν » ὑπάρχει καλλιτέρα αὐτῆς μίμησις τῆς τοῦ » παρ' Ἀριστοφάνει *βρεκεκέξ κοᾶξ κοᾶξ*.

Ὁ δὲ Mure, λόγον ποιούμενος περὶ τῆς περιοδείας τοῦ ἀνὰ τὰς ὄχθας τῆς Βαλύρας, παραποτάμου τοῦ Παμίσου ἐν Μεσσηνίᾳ, παρατηρεῖ διὰ μακροτέρων τὰ ἐξῆς· «Ἐκεῖ εἴλκυσε κατὰ πρῶτον τὴν προσοχὴν μου τὸ ἰδιάζον κόσμα τῶν » ἑλληνικῶν βατράχων, ὅπερ ἤδη προχωροῦντος » τοῦ ἔαρος ἤρχισε νὰ ἀκούηται ἀνὰ τὰ τέλματα, καὶ ὅπερ, καίπερ μὴ ὃν παντελῶς ξέρον εἰς τὸ οὖς μου, μὲ προσέβαλε ταυτοχρόνως » ὡς τι διάφορον τῆς κραυγῆς τοῦ αὐτοῦ ζῴου » ἐν πάσῃ ἄλλῃ χώρᾳ ὅπου εἶχε τύχη νὰκούσω » αὐτήν. Συνίσταται δ' ἐκ δύο ποικίλων φωνῶν, ὧν τὴν μὲν πρῶτην δὲν δύναμαι νὰ περιγράψω καλλίτερον ἢ συγκρίνω αὐτὴν πρὸς τὸν συνήθη ἦχον τὸν προερχόμενον ἐκ τῆς πείσεως τῆς γλώσσης ἐπὶ τῶν οὐλῶν τοῦ οὐρανόσκου, ἣν προκαλοῦμεν ὅταν θέλωμεν νὰ ταχύνωμεν τοὺς ἵππους, ἡ δὲ δευτέρα εἶνε μίγμα κόσματος καὶ κρωγμοῦ. Οἱ δύο δὲ οὗτοι ἦχοι διαδέχονται ἀλλήλους κατὰ διαλείμματ » μετὰ μεγάλης κανονικότητος, τοῦ πρώτου ἐπαναλαμβανομένου πολὺ συχνότερον ἢ ὁ δεύτερος· οὐδὲ θὰ ἦτο δυνατόν νὰ γείνωσι διὰ

» γραπτοῦ λόγου καταληπτότεροι ἢ διὰ τῆς
 » ἀριστοφανείου διατυπώσεως βρεκεκὲς κοᾶξ
 » κοᾶξ. Ἡ δὲ συμφωνία αὐτῆ μοι ἐνεποίησεν ἠδο-
 » νήν τινα ἣν μόνον ἐνθουσιώδης ἑλληνιστὴς θά
 » δυναθῆ ἢ ἐκτιμῆσθαι. Τὸ δὲ ἄσμα τῶν λι-
 » μυαίων τούτων τέκτων μοι παρέσχεν ἀκολου-
 » θῶς εὐχαριστοτάτην ἀνακούρισιν κατὰ πολλὰς
 » ἀνιάρας πορείας ἀνὰ τὰ ἐλώδη πεδία τῆς πα-
 » ραλίας τῆς Ἡλίδος.»

Τέλος δ' ἐν τῇ συγγραφῇ τοῦ Clark περὶ Πε-
 λοποννήσου εὔρον τὴν ἐξῆς περιγραφὴν περὶ τῆς
 ἐπιστροφῆς ἀπὸ τῆς Λέρνης εἰς τὸ ἀργολικὸν
 πεδίον. « Πλήθος βτραχίων προσέβλεπεν ἡμᾶς
 » μετὰ προπετοῦς μέλους ἐν ἡχοῖς ὀξύτεροις καὶ
 » τραχυτέροις τῶν τῶν ἀγγλικῶν βτραχίων. Ἄρ-
 » χονται δὲ οὗτοι ἀπὸ ἀνάρθρου προπαρασκευα-
 » στικῶ ἤχου ὁμοίου πρὸς τὸ ἤχημα παλαιοῦ ὄλ-
 » λανδικοῦ ὠρολογίου ὑποστένοντος ἐν τῷ ἀγῶνι
 » νὰ σημάνη τὴν ὥραν καὶ τελειόουσι ἐν δια-
 » δοχῇ παταγωδῶν κωσμάτων. Ἡ γλῶσσα τῶν
 » βτραχίων τούτων δὲν δύναται ν' ἀποδοθῆ εἰς
 » φωνὰς ἐνάρθρους ἀκριβέστερον ἢ διὰ τῶν βρε-
 » κεκὲς κοᾶξ κοᾶξ τοῦ Ἀριστοφάνους.»

Τὸ ἐπιτημονικὸν ὄνομα τοῦ κοινοῦ ἀγγλικοῦ
 βτραχίου εἶνε τὸ rana temporaria. Ἄλλ' ὁ ἑλ-
 ληνικὸς βάτραχος καλεῖται rana esculenta, καὶ
 εἶνε ὁ ἐδώδιμος βάτραχος τῆς νοτίας Εὐρώπης.
 Εὐρίσκω δὲ ἄλλως καὶ ἐν τῇ Expédition Scien-
 tifique de Morée ὅτι ἡ φωνὴ τοῦ ἑλληνικοῦ βρα-
 τράχου διαφέρει οὐσιωδῶς καὶ ἀπὸ τῆς τῶν γαλ-
 λικῶν. « Ἡ ἐπιτροπὴ τοῦ Μωρέως παρατήρησεν
 » ὅτι ἡ κρυγὴ τοῦ ἑλληνικοῦ βτραχίου δὲν
 » ἦτο παντελῶς ὁμοία πρὸς τὴν τῶν βτραχίων
 » τῶν περιχώρων μας. Οἱ Ἕλληνες δὲν τρώ-
 » γουσί ποτε τὸ κρέας τοῦ ζῴου τούτου, ἀπ'
 » ἐναντίας δὲ δεικνύουσι πρὸς αὐτὸ τὴν αὐτὴν
 » ἀντιπάθειαν ἣν καὶ πρὸς πᾶν ἄλλο εἶδος ἐρ-
 » πετῶν.»

*P.

ΝΕΟΣ ΣΩΣΤΙΚΟΣ ΥΠΕΝΔΥΤΗΣ

Εἰς τὴν διοργανουμένην κατ' αὐτὰς ἐν Παρι-
 σίαις ἐκθεσιν τῶν ναυαγισωτικῶν ἀντικειμένων
 ἐκτεθῆσεται σὺν τοῖς ἄλλοις καὶ νέον τι μέσον
 διασώσεως πρακτικώτατον, ὀφειλόμενον εἰς τὸν
 κ. Μασσέ, ὑπήκοον Ὀλλανδόν, ὅστις ἔσχε τὴν ἰ-
 κανοποίησιν νὰ ἴδῃ τὴν ἐφεύρεσιν τοῦ γενομέ-
 νου παρχρημα ἀποδεκτὴν παρὰ τοῦ πολεμι-
 κοῦ ναυτικοῦ τῆς πατρίδος του καὶ παρὰ πλεί-
 στων ἀτμοπλοικῶν ὀλλανδικῶν καὶ βελγικῶν
 ἐταιριῶν. Τὸ ἀντικείμενον τοῦτο ὁμοιάζει πρὸς
 χονδρὸν ὑπενδύτην θηρευτικὸν ἄνευ χειρῶν,
 κατασκευάζεται δὲ ἐξ ὑφάσματος διαφόρων εἰ-

δῶν. Τὸ ὑφάσμα εἶνε διπλοῦν ὅπως εἰσάγεται
 εἰς τὸ μεταξύ κενὸν κόνις φελου, παρασκευα-
 σθεῖσα καταλλήλως δι' ἐπὶ τούτῳ μύλων. Με-
 τὰ τοῦτο τὸ ὑφάσμα ράπτεται κατὰ τρόπον ὥσ-
 τε ἡ κόνις τοῦ φελου νὰ τοποθετηθῆ ἐξ ἴσου
 σχηματίζουσα πλεῖστα τετράγωνα προέχοντα,
 ἐξ οὗ καὶ ὁ ὑπενδύτης ἀποκαλεῖται cabitonné,
 τούτεστι γναφαλῶτος. Παρεκτὸς τῆς κομψότη-
 τος τοῦ σχήματος αὐτοῦ καὶ τοῦ ὠραίου ὑφά-
 σματος, ὅπερ ἕκαστος δύναται νὰ ἐκλέξῃ πρὸς
 κατασκευὴν του, ἔχει τὸ πλεονέκτημα νὰ φέρη-
 ται ἀνέτως ὑπὸ ἐπανωφόριον ἢ χονδρὸν τι ἱμά-
 τιον, χωρὶς ὁ φέρων αὐτὸ ἐπιβάτης νὰ φαίνεται
 γελοῖος, ὡς ὁ φέρων τὴν συνήθη γνωστὴν ζώ-
 νην ἐκ πλακῶν φελου. Πρὸς δὲ ἐν περιπτώσει
 συγκρούσεως, ὁ ὑπενδύτης ἐξουδετερώνει τὴν
 σφοδρότητα τοῦ κτυπήματος, χάρις εἰς τὴν εὐ-
 καμψίαν καὶ τὴν ἐλαστικότητά του, ἐνῶ ἡ
 ζώνη προξενεῖ μώλωπας. Ὁ ὑπενδύτης κομβώ-
 νεται ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω, φέρει δὲ καὶ
 ζωνὴν ὅπως ἐφαρμόζεται κάλλιον εἰς τὴν ὀσφύν.
 Ὁ ἐπιβάτης δύναται νὰ τὸν τοποθετῆ παρὰ
 πόδας τῆς κλίνης του, εἰς τρόπον ὥστε νὰ τὸν
 ἔχη πρόχειρον ἐν πάσῃ στιγμῇ. Ἄλλ' ὅτε εἶνε
 ἀνάγκη νὰ τὸν φορέσῃ διὰ μιᾶς, πρέπει ν' ἀρ-
 χίσῃ νὰ τὸν κομβῶνῃ ἐκ τῶν κάτω, ὥστε νὰ
 μὴ δύναται ν' ἀνυψῶθῃ ἄνωθεν τῶν ὤμων,
 τοῦθ' ὅπερ θὰ συνέβαινε ἂν ἦτέ τις ὑποχρεωμέ-
 νος νὰ ριφθῆ εἰς τὸ ὕδωρ μὴ προφθάνων εἰμὴ νὰ
 περᾶσῃ τοὺς βραχίονας. Ἐν περιπτώσει, καθ'
 ἣν ὁ ναυαγὸς ἀναγκασθῆ νὰ μείνῃ πολλὰς ὥ-
 ρας ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ὁ ὑπενδύτης εἶνε δι' αὐ-
 τὸν πολῦτιμος ὡς προφυλάτων ἐκ τοῦ ψύχους
 κάλλιον πάσης ζώνης. Γνωστὸν ὅτι εἰς τινα
 ναυάγια ἀνευρέθησαν πλεῖστοι ἐπιβάται νεκροὶ
 ἐκ τοῦ ψύχους, κρατούμενοι ἐκ τῶν στρογγύλων
 ἢ ἄλλων ἐπιπλεόντων σωσιβίων, τὰ ὁποῖα ἠδυ-
 νήθησαν μὲν ν' ἀρπάσωσιν, χωρὶς ὅμως νὰ
 εὐρωσιν εἰς αὐτὰ προφυλάξιν τινα κατὰ τοῦ
 ψύχους. Τὰ μετὰ τοῦ ὑπενδύτου γενομένα πει-
 ράματα ἀπέδειξαν ὅτι δύναται νὰ ὑποβαστάσῃ
 ἐπὶ πολὺ ναύτας φέροντας τὰ κηρωτὰ αὐτῶν ἐν-
 δύματα καὶ τὰ χονδρὰ ναυτικά των ὑποδήμα-
 τα. Γυναῖκες καὶ παιδιά μὴ γινώσκοντα νὰ κο-
 λυμβῶσιν ἐρρίφθησαν εἰς τὸν ποταμὸν καὶ ἠδυ-
 νήθησαν νὰ μείνωσιν ἐπιπλέοντα με τοὺς ὄμους
 ἐντελῶς ὑπεράνω τοῦ ὕδατος καθ' ὅλην τὴν διάρ-
 κειαν τῶν πειραμάτων. Ὡστε ὁ ὑπενδύτης προῶ-
 ριστι ν' ἀντικαταστήσῃ πρὸς τοῖς ἐπιβάταις
 τῆς πρώτης καὶ δευτέρας θέσεως τὰς συνήθεις
 σωστικὰς ζώνας, ὧν ἡ χρῆσις θὰ περιορισθῆ τοῦ
 λοιποῦ, παρὰ τοῖς μετανάσταις, τοῖς ἐπιβάταις
 τῆς τρίτης τάξεως καὶ τοῖς πληρώμασιν. Τοῦτο
 ἤδη καὶ ἐγένετο ἐν Βελγίῳ καὶ Ὀλλανδίᾳ εἰς
 τὰς γραμμάς ἀπὸ Φλεσίγγης μέχρι Κουήνσβορου
 καὶ ἀπὸ Ὀστίνδης εἰς Δουβρον, ἐπὶ τῶν ἀτμο-